

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

20 november 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, HUISVESTING EN STEDELIJK BELEID

Vraag om uitleg van de heer Bart De Smet tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de nood aan maatregelen tot het keren van de stadsvlucht

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

Dinsdag 20 november 2001

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Marcel Logist

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.08 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Bart De Smet tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de nood aan maatregelen tot het keren van de stadsvlucht

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Smet tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de nood aan maatregelen tot het keren van de stadsvlucht.

De heer De Smet heeft het woord.

De heer Bart De Smet : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, we hebben in de commissie reeds een aantal keren van gedachten gewisseld over het te voeren stedenbeleid of het ontbreken ervan. In de beleidsbrief, die we tijdens de commissiebesprekingen over de begroting zullen behandelen, staan een aantal indicaties. Toch blijven mijn opmerkingen over de stand van zaken van toepassing.

Een aantal steden zijn geen stad meer omdat ze niet voldoende bevolkt zijn. Groene gordels zijn al lang niet groen meer omdat ze ondertussen werden bebouwd. Daarnaast is er nog een democratisch deficit in de steden. We moeten in de commissie dan ook steeds aandacht hebben voor het stedenbeleid.

Mijnheer de minister, jonge gezinnen willen wel in de stad vertoeven. Anderen blijven er om studieren. Eens ze een woning willen verwerven, keren ze echter de stad de rug toe en zoeken ze

een woonst in de rand of de groene gordel rond de steden. Op die manier verliezen de steden een zeer belangrijke bevolkingsgroep. Het gaat om de meest actieve inwoners die ook financieel sterk staan. Op dit laatste punt scoren de steden dan ook vrij matig.

In het begin van dit jaar werd door de regering een aantal maatregelen aangekondigd om de stadsvlucht in te dijken. Mijnheer de minister, uw voorganger wilde een dialoog aangaan met de steden om na te gaan hoe de leegloop een halt kan worden toegeroepen. Er werd gestart met de campagne 'Thuis in de stad' om vooral jonge gezinnen ertoe aan te zetten in de steden te gaan wonen. Ondertussen hebben we de advertenties in diverse dag- en weekbladen gezien. Een belangrijk onderdeel van die campagne was informatie over het verlenen van een renovatiepremie van 300.000 frank aan mensen die zich in de stad wensen te vestigen. Dit bedrag zou de mensen moeten stimuleren om te verhuizen naar buurten waar het na renovatie en een investering toch aangenaam wonen zou kunnen zijn.

Ik weet dat minister Gabriëls bevoegd is voor huisvesting. Toch stel ik de vraag aan u omdat de renovatiepremie een belangrijk instrument is om de stadsvlucht in te dijken. Mijnheer de minister, hebt u enig zicht op de resultaten van de campagne 'Thuis in de stad' ? Levert ze een bijdrage tot het keren van de stadsvlucht ? Komen er terug meer mensen in de steden wonen ? Heeft de renovatiepremie succes ? Zijn de vrijgemaakte kredieten voldoende om mensen ertoe aan te zetten naar de steden te trekken ? Moeten we in de toekomst niet veeleer extra impulsen geven aan die wijken en buurten die we belangrijk vinden in plaats van heel het gebied in rekening te nemen ?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, zoals de heer De Smet terecht stelt, is het stoppen van de stadsvlucht een van de centrale doelstellingen van het Vlaamse stedenbeleid. Maar tussen droom en daad en tussen daad en resultaat bestaat een grote kloof.

De Vlaamse regering kiest voor een langetermijnwerking. Deze keuze wordt gesteund door het Vlaams Parlement. We hebben een missie, maar missioneringsopdrachten zijn moeilijk en het resultaat ervan vormt een groot vraagteken.

Stadsvlucht heeft dan ook niet alleen te maken met migratie van bevolkingsgroepen uit de stad, maar ook met migratie van economische activiteiten en diensten. Degenen die 40 jaar geleden naar het stadscentrum kwamen, konden vaststellen dat er naast de woonfunctie ook nog andere activiteiten waren. De grootwarenhuizen hadden er bijvoorbeeld hun vestiging. Daardoor ontstond een nieuwe aantrekkingspool. Ook die activiteiten zijn in belangrijke mate uit de stad weggevlucht. De redenen hiervoor zijn de bereikbaarheid, parkeermogelijkheden, enzovoort. Ze bevinden zich nu aan de rand. Niet enkel de mensen trekken dus weg maar ook een aantal economische en culturele actoren. Sommige scholen die 40 jaar geleden in het centrum van de steden stonden, breiden nu in de rand van de stad uit. De stadssituatie wordt bepaald door een veelheid van factoren. Het gaat hierbij om zowel harde als zachte sectoren.

Met de missie inzake stedenbeleid beogen we een effect en een investering op lange termijn. Hoe dan ook moeten we daarvoor de nodige instrumenten ontwikkelen en inzetten. Mijnheer De Smet, u hebt het in uw vraag specifiek over de stadsvlucht van bewoners. U vraagt naar de resultaten van twee door ons ontwikkelde instrumenten. Het eerste heeft betrekking op de communicatiecampagne 'Thuis in de stad', die eind april van dit jaar werd gelanceerd. Het communicatieplan bestond uit een consistent geheel van media- en PR-campagnes ter ondersteuning van het stedenbeleid. Ik heb in mijn omgeving nagegaan of die campagne is opgevallen. Ik vroeg ook wat ze overbracht. Een belangrijk deel van de ondervraagden antwoordde dat reclame hen niet interesseerde. Degenen die de tekst wel hadden gelezen, vonden dat de informatie op een aangename manier werd aangebracht.

Het algemeen communicatieplan inzake stedenbeleid wordt gevoerd tijdens de hele legislatuur en moet een positieve boodschap brengen over de steden. De campagne geeft een beeld van de initiatieven van de hele Vlaamse regering. Ondertussen

werden reeds twee golven in de geschreven pers gelanceerd. De thema's van de eerste golf in het voorjaar hadden betrekking op de 'Thuis in de stad'-prijs, de premie voor renovatie van stadswoningen in de 13 steden, 'Van Pop tot Art', 'Antwerpen, Modestad 2001' en stadsbossen. Dit najaar liep een tweede golf waarbij de werkwinkels, mobiliteit, speelruimte voor kinderen en een oproep voor medewerking aan de workshops aan bod kwamen.

Of de campagne ondertussen een wezenlijke bijdrage heeft geleverd aan het keren van de stadsvlucht, weet ik niet. De campagne is er vooral op gericht om de beeldvorming over de steden mee te verbeteren. Verwachten dat je met een dergelijke campagne op een termijn van een half jaar een decennialange beweging kunt keren, is niet realistisch. Zelfs al zou ik op de cijfers willen ingaan, dan kan ik dat niet omdat er nog geen nieuwe ter beschikking zijn. De jongste demografische gegevens van het NIS slaan trouwens op het jaar 2000.

Mijnheer De Smet, de vragen naar het succes van de renovatiepremie en het eventueel uitbreiden van het toepassingsgebied moet u stellen aan minister Gabriëls. Hij is bevoegd voor Huisvesting. Wel heb ik voorlopige cijfers over het aantal aanvragen gedurende de eerste maanden. Van maart tot augustus 2001 werden 544 aanvragen ingediend, waarvan 237 of 44 percent, definitief werden toegerekend en 60, of 11 percent, werden geweigerd. Er is dus nog veel werk aan de winkel.

De steden leveren inspanningen. Dat is positief. Maar de kleine steden en de gemeenten in de rand staan ook niet stil. Ook zij vormen een zeer grote aantrekkingspool. We investeren om de steden aantrekkelijk te maken. Tegelijkertijd doen anderen dat eveneens om de kleinere steden en de gemeenten rond de steden even aantrekkelijk te maken. Er wordt water uit twee verschillende kelders geloosd in twee verschillende meren. Uiteindelijk beslist de burger waar hij en zijn gezin zich thuis kan voelen.

Niet enkel de stad speelt een rol. Ook de andere actoren zijn bezig om de aantrekkingskracht van de gemeenten en kleinere steden even groot te maken. Het eindresultaat zou kunnen zijn dat zowel de steden als de gemeenten zeer aangename plaatsen om te wonen worden. Of dit dan de trend zal ombuigen, moet in de volgende jaren nog worden bewezen. We moeten wel volharden in de keuzes die we maken.

De voorzitter : De heer De Smet heeft het woord.

De heer Bart De Smet : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben het met u eens dat men op enkele jaren tijd de stadsvlucht geen halt kan toeroepen. De commissie zal daarover in de toekomst nog dikwijls van gedachten kunnen wisselen en initiatieven ontwikkelen.

Over de financiering van de gemeenten moet ook worden gediscussieerd. De gemeenten zien zich genoodzaakt om de financiële basis zo gezond mogelijk te maken om de mensen te overtuigen er te gaan of te blijven wonen. De steden worden hierdoor nog meer leeggezogen.

Een aantal cijfers die u hebt aangehaald, geven toch een indicatie. We zullen de zaak samen met u opvolgen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 14.22 uur.*
